

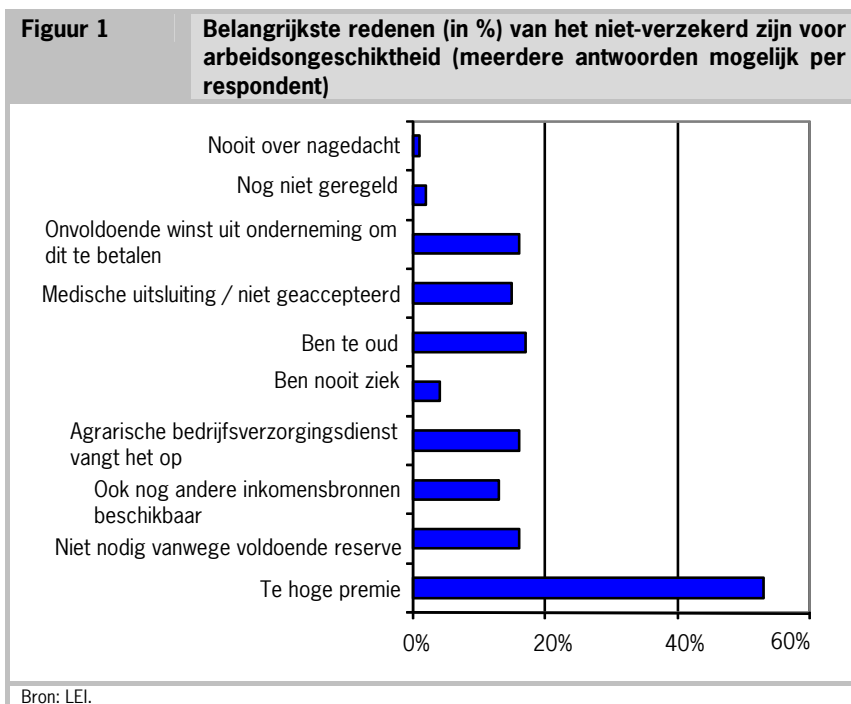
Helpt agrarische ondernemers niet verzekerd tegen arbeidsongeschiktheid

Harold van der Meulen

De kans op arbeidsongeschiktheid is voor agrarische ondernemers groter dan bij veel andere beroepsgroepen. De huidige verzekeringsgraad voor arbeidsongeschiktheid bij agrarische zelfstandigen ligt op 52%. Dit percentage komt overeen met het MKB. Jongere ondernemers zijn vaker verzekerd tegen arbeidsongeschiktheid. Dit geldt ook voor grotere bedrijven in vergelijking tot kleinere bedrijven, zo concludeert het LEI in opdracht van het Ministerie van LNV.

Waarom wel of niet verzekerd?

De belangrijkste redenen om zich te verzekeren zijn dat de ondernemer hoofdkostwinner is (67%) en het feit dat iedereen risico loopt (55%). Gemiddeld wordt er in 2007 ruim 3.700 euro per bedrijf aan arbeidsongeschiktheidsverzekeringen betaald. Uit een enquête onder deelnemers van het Bedrijven-Informatienet van het LEI blijkt dat 48% van de agrarische ondernemers niet is verzekerd tegen arbeidsongeschiktheid. De belangrijkste reden (53%) die ondernemers aangeven om zich niet te verzekeren is de hoge premie (figuur X). Dit beeld komt overeen met andere studies binnen en buiten de landbouw. Vooral jonge agrarische ondernemers vinden de premie te hoog. Bijna alle agrarische ondernemers (89%), verzekert of niet, vinden een arbeidsongeschiktheidsverzekering duur. Andere belangrijke redenen die genoemd worden voor het niet verzekerd zijn, zijn: niet nodig vanwege voldoende reserve (17%), onvoldoende winst uit onderneming (16%) en medische uitsluiting (15%). Ook het gebruik kunnen maken van de bedrijfsverzorgingsdienst wordt als een belangrijk motief gezien om niet verzekerd te zijn.

Vermogen achter de hand?

Uit de enquête blijkt dat 49% van de ondernemers die niet verzekerd zijn het eens is met de stelling: 'Als ik arbeidsongeschikt raak, heb ik voldoende vermogen achter de hand om in mijn dagelijks levensonderhoud te voorzien' en 25% oneens. Deze laatste groep niet-verzekerden is financieel kwetsbaar voor ziekte en arbeidsongeschiktheid.

Bewust van het risico?

Het merendeel van de agrarische ondernemers is zich wel bewust van het risico van arbeidsongeschiktheid, zo blijkt uit de enquête. Slechts 6% vindt een arbeidsongeschiktheidsverzekering overbodig, omdat de kans op ongeschiktheid klein is. Ondernemers die zich niet hebben verzekerd zijn vaker van mening (11%) dat de verzekering overbodig is vanwege een klein risico op arbeidsongeschiktheid. Bij de ondernemers jonger dan 45 jaar ligt dit percentage op 24%.

Collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering?

Een oplossing voor het hoge percentage niet-verzekerden zou een terugkeer naar de verplichte collectieve regeling zijn zoals die tot voor de afschaffing van de Wet Arbeidsongeschiktheid Zelfstandigen (WAZ) in 2004 bestond. In de enquête geeft 44% van de ondernemers hiervan voorstander te zijn. De animo voor een collectieve verzekering ligt bij de oudere ondernemers op een hoger niveau dan bij de jongere ondernemers. Tevens blijkt dat de voorstanders voornamelijk te vinden zijn binnen de huidige groep verzekerden. Deze groep ziet in een collectieve verzekering vermoedelijk een mogelijkheid in kostenbesparing.

Meer aandacht voor bewustwording

Zijn agrarische ondernemers bewust onverzekerd?

- De premie voor de arbeidsongeschiktheidsverzekering is fiscaal aftrekbaar. Echter voor de ondernemers die niet verzekerd zijn, omdat zij de premie niet kunnen opbrengen, zal deze fiscale stimulans niet of nauwelijks effectief zijn en zal naar andere oplossingen gezocht moeten worden. De meeste van deze ondernemers zullen immers geen tot weinig belasting betalen.
- Daarnaast kan een kritische blik van de ondernemer op de uitgaven en het benadrukken van het risico op arbeidsongeschiktheid ervoor zorgen dat er financiële ruimte wordt gevonden om de premie te kunnen betalen.
- Tenslotte is het van belang dat de bewustwording bij jongere onverzekerde ondernemers wordt vergroot. Vaak wordt er pas aan verzekeren gedacht op het moment dat men de gevolgen van arbeidsongeschiktheid aan den lijve heeft ondervonden.

Meer informatie:

Rapport 2009-025 *Hoe landbouwers voorzien in hun sociale zekerheid*